ગુજરાત રાજ્ય પરીક્ષા બોર્ડ, ગાંધીનગર
પ્રાથમિક શિક્ષક યોગ્યતા કસોટી માટે

ટીચર્સ એલિજિબિલિટી ટેસ્ટ (TET-II)

ગુજરાતી, અંગ્રેજી, હિન્દી, સંસ્કૃત

ભાષાના વિદ્યાર્થીઓને ઉપયોગી ધોરણ 6 થી 8 ભાષાના
વિષયવસ્તુની સરળ સમજૂતી અને હેતુલક્ષી પ્રશ્નો જવાબો સહિત

લેખક / સંપાદન
પ્રા. ડૉ. બી. સી. રાઠોડ
M.A., M.Phil., Ph.D.
પ્રા. ડૉ. કલ્પેશ કે. દંતાણી
M.A., M.Ed., M.Phil., GSET, Ph.D. (Conti.)
પ્રા. ડૉ. રાહુલ કે. દિવાન
M.A., B.Ed., M.Phil., GSET, Ph.D.

અક્ષર પબ્લિકેશન, અમદાવાદ.

ગુજરાત રાજ્ય પરીક્ષા બોર્ડ, ગાંધીનગર
પ્રાથમિક શિક્ષક યોગ્યતા કસોટી માટે

ટીચર એલિજિબિલિટી ટેસ્ટ - TET-II

6 થી 8 ધોરણમાં ભાષાના પ્રાથમિક શિક્ષક બનવા માટે

ગુજરાતી, અંગ્રેજી, હિન્દી, સંસ્કૃત

ભાષાના વિદ્યાર્થીઓને ઉપયોગી ધોરણ 6 થી 8 ભાષાના
વિષયવસ્તુની સરળ સમજૂતી અને હેતુલક્ષી પ્રશ્નો જવાબો સહિત

: લેખન - સંપાદન :

પ્રા. ડો. બી. સી. રાઠોડ
M.A., M.Phil., Ph.D.

પ્રા. ડૉ. કલ્પેશ કે. દંતાણી
M.A., M.Ed., M.Phil, Ph.D., GSET

પ્રા. ડૉ. રાહુલ કે. દિવાન
M.A., B.Ed., M.Phil, Ph.D., GSET

અક્ષર પબ્લિકેશન, અમદાવાદ.

● ટીચર એલિજિબિલિટી ટેસ્ટ (ગુજરાતી, અંગ્રેજી, હિન્દી, સંસ્કૃત) - TET-II

● પ્રા. ડો. બી. સી. રાઠોડ ● પ્રા. ડો. કલ્પેશ કે. દંતાણી ● પ્રા. ડૉ. રાહુલ કે. દિવાન

પ્રકાશક : અક્ષર પબ્લિકેશન
શ્રીજી હાઉસ,
એમ.જે. લાઈબ્રેરીની પાછળ,
એલિસબ્રિજ અમદાવાદ – 380006
ફોન : (079) 26585888

અદ્યતન આવૃત્તિ : 2026

કિંમત : RS 700/–

ISBN No : 978-93-85271-17-8

ટાઈપ સેટીંગ : અક્ષર પબ્લિકેશન
શ્રીજી હાઉસ,
એમ.જે. લાઈબ્રેરીની પાછળ,
એલિસબ્રિજ અમદાવાદ – 380006
ફોન : (079) 26585888

પ્રત : 500

પ્રિન્ટીંગ : શ્રીજી ઓફસેટ, દૂધેશ્વર, અમદાવાદ.

No part of this Publication can be reproduced in any form or by any means without the prior written permission of the publisher.

G:\S3\2025\TET - 2_2025 Book

અનુક્રમણિકા

	વિભાગ - 1	
(1)	**બાળવિકાસ અને શિક્ષણના સિદ્ધાંતો** ● શિક્ષણ અભિયોગ્યતા ● બાળવિકાસ અને શિક્ષણના સિદ્ધાંતો ● બાળમનોવિજ્ઞાન ● વર્ગવ્યવહાર અને મૂલ્યાંકન ● શિક્ષણની ફિલસૂફી અને શૈક્ષણિક પંચો ● શૈક્ષણિક મનોવિજ્ઞાન અને શૈક્ષણિક ટેક્નોલોજી ● શૈક્ષણિક સંક્ષિપ્ત શબ્દાવલિ ● ગુજરાતની મુખ્ય શિક્ષણ સંસ્થાઓ ● શૈક્ષણિક સામયિકો	1 - 328
(2)	**ગુજરાતી ભાષા**	
(3)	**અંગ્રેજી ભાષા**	
(4)	**સામાન્ય જ્ઞાન :** **ગુજરાતની ભૂગોળ, ગુજરાતનો ઇતિહાસ, સ્વાતંત્ર્યસંગ્રામનો ઇતિહાસ, ભારતનું બંધારણ, ગુજરાતનો સાંસ્કૃતિક વારસો, સામાન્ય વિજ્ઞાન, વ્યક્તિ વિશેષ, રમતજગત, ગુજરાતી સાહિત્ય, બુદ્ધિ કસોટીઓ, પર્યાવરણ.**	
	વિભાગ - 2	
●	**ગુજરાતી**	1 - 50
	(1) **પ્રમુખ ગુજરાતી સાહિત્યકારો**	
	(2) **ગુજરાતી સાહિત્ય : સંક્ષિપ્ત માહિતી**	
	(3) **ગુજરાતી સાહિત્ય : હેતુલક્ષી પ્રશ્નો**	
	(4) **ગુજરાતી વ્યાકરણ : હેતુલક્ષી પ્રશ્નો**	
	(5) **ગુજરાતી : ભાષાપદ્ધતિ**	
●	**हिन्दी**	51 - 106
	(1) संधि	
	(2) समास	
	(3) वाक्य और उसके प्रकार	
	(4) विरामचिह्न	
	(6) छंद	
	(6) अलंकार	
	(7) पर्यायवाची शब्द	
	(8) विलोम शब्द	
	(9) अनेकार्थक शब्द	
	(10) शब्द समूह के लिए एक शब्द	
	(11) मुहावरे और लोकोक्तियाँ	
	(12) हिन्दी : हेतुलक्षी प्रश्नो	
	(13) विगत परीक्षा में पूछे गए प्रश्न	
	(14) हिन्दी : भाषापद्धति	

●	**સંસ્કૃત**	107 - 182
	(1) ક્રિયાપદ પરિચય (क्रियापद परिचयं)	
	(2) કારક વિભક્તિ પરિચય (कारक -विभक्ति परिचय)	
	(3) કર્તા અને ક્રિયાપદની સંગતિ	
	(4) સર્વનામ વાચક વિશેષણ	
	(5) ઉપપદ વિભક્તિ	
	(6) કૃદન્ત પરિચય	
	(7) અવ્યયપદો (अव्यय पदानि)	
	(8) સંધિ પરિચય	
	(9) સમાસ પરિચય	
	(10) स्म પ્રયોગ	
	(11) સમાનાર્થી શબ્દો	
	(12) વિરુદ્ધાર્થી શબ્દો	
	(13) સંસ્કૃત : ભાષાપદ્ધતિ	
●	**ENGLISH**	183 - 205
	(1) ENGLISH GRAMMAR MCQs.-1	
	(2) ENGLISH GRAMMAR MCQs.-2	
	(3) ENGLISH GRAMMAR MCQs.-3	
	(4) ENGLISH GRAMMAR MCQs.-4	
	(5) ENGLISH GRAMMAR MCQs.-5	
	(6) ENGLISH METHOD MCQs.	
	વિભાગ - 3	
●	**ગુજરાતી**	1 - 42
	(1) ધોરણ 6 : ગુજરાતી વિષયના પાઠ્યપુસ્તક આધારિત હેતુલક્ષી પ્રશ્નો	
	(2) ધોરણ 7 : ગુજરાતી વિષયના પાઠ્યપુસ્તક આધારિત હેતુલક્ષી પ્રશ્નો	
	(3) ધોરણ 8 : ગુજરાતી વિષયના પાઠ્યપુસ્તક આધારિત હેતુલક્ષી પ્રશ્નો	
●	**हिन्दी**	43 - 87
	(1) कक्षा - 6 : प्रथम सत्र & द्वितीय सत्र बहुवैकल्पिक प्रश्नो	
	(2) कक्षा - 7 : प्रथम सत्र & द्वितीय सत्र बहुवैकल्पिक प्रश्नो	
	(3) कक्षा - 8 : प्रथम सत्र & द्वितीय सत्र बहुवैकल्पिक प्रश्नो	
●	**સંસ્કૃત**	88 - 116
	(1) ધોરણ 6 : સંસ્કૃત વિષયના નવા પાઠ્યપુસ્તક આધારિત હેતુલક્ષી પ્રશ્નો	
	(2) ધોરણ 7 : સંસ્કૃત વિષયના નવા પાઠ્યપુસ્તક આધારિત હેતુલક્ષી પ્રશ્નો	
	(3) ધોરણ 8 : સંસ્કૃત વિષયના નવા પાઠ્યપુસ્તક આધારિત હેતુલક્ષી પ્રશ્નો	
●	**ENGLISH**	117 - 173
	(1) ધોરણ 6 : English Grammar MCQs-1	
	(2) ધોરણ 7 : English Grammar MCQs-1	
	(3) ધોરણ 8 : English Grammar MCQs-1	

1 બાળવિકાસ અને શિક્ષણના સિદ્ધાંતો

શિક્ષણ અભિયોગ્યતા

1. જો વિદ્યાર્થીઓ તમારા વર્ગખંડમાં હાજર ન હોય તો આપ એક અધ્યાપક તરીકે શું કરશો ?
(A) વિદ્યાર્થીઓને તેમની ગેરહાજરી બદલ દોષિત ઠરાવશો.
(B) વિદ્યાર્થીઓની ગેરહાજરીના કારણો જાણી, તેને દૂર કરવાના પ્રયત્નો કરવા.
(C) વિદ્યાર્થીઓની વર્તમાન પ્રવૃત્તિ જોઈ ચૂપ રહેવું.
(D) અધ્યયન-અધ્યાપનની કેટલીક રુચિપૂર્ણ પદ્ધતિઓનો ઉપયોગ કરવાનું વિચારીશ.

2. શિક્ષણનું પ્રથમ ચરણ છે...
(A) પહેલાથી યોજના બનાવવી
(B) પાઠ્યક્રમ સાધનસામગ્રીને સુગ્રથિત કરવી
(C) વિદ્યાર્થીઓના બૅકગ્રાઉન્ડને તપાસવું
(D) ત્રણમાંથી એક પણ નહીં

3. પોતાના અધ્યાપનકાર્યને વધુ પ્રભાવશાળી બનાવવા સૌથી વધુ શેના ઉપર નિર્ભર રહેવું જોઈએ ?
(A) વ્યવસ્થાપન ઉપર (B) ફરીથી ભણાવવા ઉપર
(C) પોતાના જ્ઞાન ઉપર (D) શિક્ષણના સાધનો ઉપર

4. કલ્પના કરો કે તમે એક મહત્ત્વાકાંક્ષી શિક્ષક છો અને તમે વર્ગખંડ શિક્ષણમાં ઊંચો આદર્શ ધરાવો છો, પરંતુ આપનો કઠોર પરિશ્રમ સફળ થતો નથી. આ સમસ્યા માટે નીચેનામાંથી ક્યું એક કારણ જવાબદાર હોઈ શકે છે ?
(A) તમારા શિક્ષણનું સ્તર વિદ્યાર્થીઓની ક્ષમતા કરતાં વધારે ઊંચું છે.
(B) વિદ્યાર્થીઓમાં જે વ્યક્તિગત ભિન્નતાઓ રહેલી છે, તે તમારા પ્રયત્નને નિરર્થક બનાવે છે.
(C) ઉપરોક્ત બન્ને
(D) ત્રણમાંથી એક પણ નહીં

5. શિક્ષકનું કાર્ય છે...
(A) બાળકોને માર્ગદર્શન આપવું, તેમની પ્રગતિમાં મદદ કરવી તથા તેમનું મૂલ્યાંકન કરવું
(B) ગૃહકાર્ય તપાસવું, તેમને માર્ગદર્શન આપવું તથા અગાઉની કામગીરી સોંપવી
(C) ઉપરોક્ત બન્ને
(D) ત્રણમાંથી એક પણ નહીં

6. જો કોઈ વર્ગખંડમાં મોટી સંખ્યામાં વિદ્યાર્થીઓ ઊંઘતા ઝડપાય છે તો...
(A) સંબંધિત વિદ્યાર્થીઓમાં કેટલીક ખામીઓ હોઈ શકે છે.
(B) અધ્યાપન કાર્યમાં કોઈ ત્રુટિ હોઈ શકે છે.
(C) વર્ગખંડના ભૌતિક વાતાવરણમાં કોઈ ખામી હોઈ શકે છે.
(D) આપેલાં તમામ મુશ્કેલીઓ હોઈ શકે છે.

7. અંતિમ વિશ્લેષણમાં શિક્ષણને વિશેષ રૂપથી સમજવું જોઈએ કે...
(A) તે પ્રશ્ન પૂછવા તથા જ્ઞાન મૂલ્યાંકનની પ્રક્રિયા છે.
(B) વિદ્યાર્થીઓના વાંચનનું શ્રવણ છે.
(C) વિદ્યાર્થીઓની વિવિધ ક્રિયા-પ્રક્રિયાનો નિર્દેશ કરવો.
(D) આપેલાં તમામ

8. શિક્ષણનું ક્ષેત્ર વાદ-વિવાદ અને ખોટી વ્યાખ્યાઓ કે અવધારણાથી ભરાયેલું પડ્યું છે, કારણ કે...
(A) શિક્ષણના ક્ષેત્રમાં આવનારી સમસ્યાઓનો પ્રબળ વૈજ્ઞાનિક સંશોધનો દ્વારા નિરાકરણ કરવામાં આવતો નથી.
(B) શિક્ષણની સમસ્યાઓમાં સંશોધકની આત્મનિષ્ઠતાની ભૂમિકા વધારે હોય છે.
(C) અધ્યાપકો વૈજ્ઞાનિક પદ્ધતિથી સંશોધનો કરવા માટે સક્ષમ નથી.
(D) અહીં સારી શિક્ષણ પ્રણાલી તથા પદ્ધતિનો અભાવ છે.

9. જો કોઈ શિક્ષક-શિક્ષિકાએ જવાબદેહીઓ તપાસવામાં વધુ વિશ્વસનીયતા નક્કી કરવી હોય તો તેણે...
(A) વધુ કઠોર બનવું જોઈએ
(B) ઝડપથી કામગીરી કરવી જોઈએ
(C) વધુ ઉદાર બનવું જોઈએ
(D) વસ્તુનિષ્ઠ (Objective) બનવું જોઈએ

10. જો કોઈ નવીન ઘટનાઓ કે સમસ્યા પર કોઈ વિવાદાસ્પદ પરિસ્થિતિ કે મુશ્કેલી ઊભી થાય તો આપે શું કરવું જોઈએ ?
(A) વિનમ્રતાપૂર્વક મુદ્દાનું વિષય પરિવર્તન કરવું જોઈએ.
(B) સર્વસ્વીકૃત દૃષ્ટિકોણનો સ્વીકાર કરી, પોતાના અભ્યાસના મુદ્દા પર પાછું આવવું જોઈએ.
(C) તે ચર્ચાસ્પદ મુદ્દા વિશે વિદ્યાર્થીઓને તૈયાર કરવા તથા ચર્ચા માટે કોઈ નિશ્ચિત સમય નક્કી કરવો.
(D) જ્યાં સુધી અંતિમ સમાધાન શક્ય હોય ત્યાં સુધી ચર્ચાનો સમય વધારી દેવો જોઈએ.